

SII – Slovenska industrija jekla

Višje sodišče: Mali delničarji so bili izigrani

Sebastjan Morozov

Po večletnem pravdanju Družbe pooblaščenke Ravne proti Siju je višje sodišče razsodilo v korist malih delničarjev. Odločitev sodišča bi državo lahko stala kar 18 milijonov evrov. To bi pomenilo, da je od prodaje Sija iztržila bistveno manj kot 105 milijonov evrov.

Družba pooblaščenka Ravne (DPR) je po večletnem pravdanju tudi na Višjem sodišču v Ljubljani dobila tožbo proti družbi SII – Slovenska industrija jekla (Sij). Odločitev višjega sodišča, ki je po dobrih dveh letih potrdilo sodbo prvostopenjskega sodišča, bi v največji meri lahko vplivala na Republiko Slovenijo. Ob prodaji 55,4-odstotnega deleža Sija leta 2007 ruski Skupini Koks se je država namreč zavezala, da če bodo družbe Skupine Sij zavezane k plačilu kakršnega koli zneska iz naslova tožbe, bo morala Republika Slovenija Siju vrniti do 18,1 milijona evrov od skupaj 105 milijonov evrov kupnine.

Po odločitvi višjega sodišča pripada DPR v hčerinskih podjetjih Sija, Metalu Ravne in Nožih Ravne, 20-odstotni delež. Po zakonu o privatizaciji Slovenskih železarn imajo namreč zaposleni, bivši zaposleni in upokojnenci, ki so premalo izplačane plače in certifikate v devetdesetih letih zamenjali za delnice Sija, pravico, da delnice Sija zamenjajo za do 20-odstotne lastniške deleže v hčerinskih podjetjih. V času, ko so Rusi od države kupili dobro polovico Sija in ko so preostale družbe pooblaščenke hčerinskih podjetij Sija njegove delnice prodale, je bila za DPR ponujena cena v višini 195 evrov za delnico nesprejemljiva. DPR je tožbo, v kateri je zahtevala, da zamenja 11.468 delnic Sija (1,15-odstotni lastniški delež) za 20-odstotni delež v Metalu Ravne in Nožih Ravne, vložila že pred prodajo Sija.

Po mnenju senata višjega sodišča, ki mu je predsedovala Lidija Leskovšek Nikolčič, država pri zamenjavi prodajnega modela ni poskrbela za položaj družb pooblaščenk oziroma zaposlenih, ki so pred tem delnice Slovenskih železarn (njen naslednik je Sij) kot osnovni kapital vložili v družbe po-

oblaščenke. »S tem je bil dogovor izigran, kar je v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja, pomeni pa tudi zlorabo pravic in pristojnosti, ki jih je imel močnejši partner. Tako ravnanje je zagotovo tudi nemoralno,« je opozorilo sodišče.

Predstavnica DPR Kristina Slavič, ki je več le vodila bitko za pravice okoli šest tisoč delničarjev DPR, ocenjuje, da je 20-odstotni delež kapitala v obeh družbah vreden okoli 18 milijonov evrov. Če bodo v Siju ta znesek terjali od Republike Slovenije, bi to pomenilo, da je država od prodaje dobre polovice Sija namesto 105 milijonov evrov iztržila le 87 milijonov evrov. Ko smo ministra za delo Andreja Vizjaka, ki je v času prodaje vodil ministrstvo za gospodarstvo, seznanili o tem, je odgovoril: »Vaš zaključek stoji na trhljih temeljih. Zadeva še ni pravnomočna.« Pri tem je Vizjak dodal, da je šlo za transparenten in gospodaren posel in da se Sij kljub krizi dobro razvija. Toda odvetnik Andrej Toš, ki zastopa DPR, je dejal, da je odločitev višjega sodišča z dnem izdaje sklepa pravnomočna. »V Siju lahko uporabijo izredno pravno sredstvo in pri vrhovnem sodišču vložijo zahtevo za revizijo postopka. A tako prvostopenjsko kot viš-

je sodišče sta razsodila enako,« je dejal Toš. Dodal je, da bi v DPR lahko že zdaj sprožili morebitni izvršilni postopek, če ne bo sklenjen za obe strani sprejemljiv dogovor. Iz letnega poročila o poslovanju vrhovnega sodišča za leto 2011 je razvidno, da je bilo v 158 revizijskih postopkih predlani ugodeno le v 27,8 odstotka primerov.

Na odločitev višjega sodišča se je včeraj ostro odzval predsednik uprave Sija Tibor Šimonka: »Zaradi razsodbe višjega sodišča smo zelo zaskrbljeni, saj ugotavljamo, da se v Sloveniji upošteva vse drugo kot zakon. Če sodne inštitucije že drugič zapored ignorirajo zakone (ne v razsodbi prve stopnje niti višjega sodišča ni zaslediti sklicevanja na kakršen koli člen zakona), kako naj potem vsi drugi subjekti v tej državi še spoštujejo zakone.« Po njegovem prepričanju sodišče ni odločalo po zakonih, temveč je upoštevalo načelo moralnosti in poštenja, kar pa je z vidika pravne države v celoti nedopustno.

Po mnenju Šimonke terjatve delavcev zaradi enormnih izgub niso imele nobene ekonomske in pravne podlage, saj je bila družba insolventna, zrela za stečaj in brez premoženja, ki je bilo tako rekoč v lasti upnikov. Šimonka je napovedal, da bodo vložili zahtevo za revizijo. »Prepričani smo, da bo najvišja sodna instanca le segla po zakonu oziroma upoštevala edino merodajno materialno pravo,« je dodal. Na državnem pravobranilstvu, ki je v tožbi zastopalo Republiko Slovenijo kot stranskega interventa, sodbo višjega sodišča še preučujejo. ✕

Država ne bo terjala pogodbene kazni

Posebna medresorska skupina, ki jo je konec leta 2011 imenovala vlada, je ugotovila, da ruski prevzemnik Sija, podjetje Dilon, ni izpolnilo pogodbениh zahtev glede števila zaposlenih, vlaganj in izpolnitve poslovnega načrta. Maksimalna pogodbena kazen znaša 21 milijonov evrov. Kljub temu pa se je državno pravobranilstvo odločilo, da tožbe proti Dilonu ne vložijo. »Dokumentacija, ki

nam je bila do zdaj predložena, in ugotovljeno dejansko stanje ne zagotavljata uspešnosti tožbe,« so pojasnili na pravobranilstvu. Po določbah pogodbe je kupec kršil pogodbene obveznosti le v primeru, če odstopanja niso odraz prilagajanja bistvenim spremembam na svetovnem trgu oziroma niso nastale iz razlogov, na katere kupec ni imel vpliva, so dodali.